VASTENACTIE

Adventskalender 2026

Onderbouw | Verhaal en werkvormen

Inhoudsopgave

Dag 1 – maandag 30 november 3
Dag 2 – dinsdag 1 december 4
Dag 3 – woensdag 2 december 5
Dag 4 – donderdag 3 december 6
Dag 5 – vrijdag 4 december 7
Dag 6 – maandag 7 december 8
Dag 7 – dinsdag 8 december 10
Dag 8 – woensdag 9 december 11
Dag 9 – donderdag 10 december 12
Dag 10 – vrijdag 11 december 13
Dag 11 – maandag 14 december 14
Dag 12 – dinsdag 15 december 15
Dag 13 – woensdag 16 december 16
Dag 14 – donderdag 17 december 17
Dag 15 – vrijdag 18 december 18
Dag 16 – maandag 21 december 19
Dag 17 – dinsdag 22 december 20
Dag 18 – woensdag 23 december 21
Dag 19 – donderdag 24 december 22
De adventskalender afronden voor de kerstvakantie 23

Deze bijlage bevat de voorbereiding en per dag het verhaal, de eventuele adventsteksten en gebeden en een bijpassende werkvorm voor de klas.

Elizabeth Wolffstraat 1 2806 PJ Gouda Postbus 95408 2509 CK Den Haag
T 070 - 779 60 08 info@vastenactie.nl www.vastenactie.nl
IBAN NL21INGB0000005850 KVK Den Haag 41178402 BTW NL003003759B01

Een campagne van

CBF Erkend Goed Doel

VASTENACTIE

Voorbereiding

Advent is de periode van vier weken voor Kerstmis. Het woord Advent betekent: **komst**. In deze weken leven christenen toe naar het feest van de geboorte van Jezus. Advent is een tijd van verwachten, hopen en voorbereiden. We kijken uit naar het licht van Kerstmis.

Daarom steken we iedere week een extra kaars aan:

De eerste kaars: **hoop**

De tweede kaars: **vrede**

De derde kaars: **vreugde**

De vierde kaars: **liefde**

Zo wordt het steeds lichter, totdat we Kerstmis vieren.

Werkvorm

Hoofdaccent: Advent en Kerstmis

Koppeling met Advent
Advent begint met voorbereiden. Door samen een adventskrans te maken, staat de klas stil bij de komst van Kerstmis en de betekenis van licht en hoop.

Activiteit
Maak samen een eenvoudige adventskrans. Dat mag een echte krans zijn, maar ook een cirkel van groen papier, takjes uit de tuin of een schaal met vier kaarsen. Laat kinderen helpen met versieren.

Benodigde materialen: Vier kaarsen (of ledkaarsen), eventueel groen, papier, lint of natuurlijke materialen

Tijdsduur: 15–30 minuten

VASTENACTIE

Dag 1 – maandag 30 november

Steek vandaag de eerste kaars aan en open het eerste vakje van de adventskalender: https://www.vastenactie.nl/adventskalender-scholen-onderbouw-2026.

Korte adventstekst bij de eerste kaars
We steken de eerste kaars aan.
Een klein licht zegt: er komt hoop.
God ziet wie moe is,
wie wacht
en wie vergeten wordt.
We maken ruimte voor elkaar.

Verhaal
Vertel het verhaal bij de afbeelding op het digibord.

De drukke stad

Bethlehem was nog nooit zo druk geweest. Vanuit alle richtingen kwamen mensen de stad binnen. Families met ezels. Oude mensen die moe waren van het lopen. Kleine kinderen die slaperig tegen hun vader of moeder aan hingen. Iedereen moest terug naar zijn eigen stad, omdat de keizer dat had bevolen. En dus zat Bethlehem stampvol.

Tamar rende heen en weer in de herberg van haar oom Ezra. Ze droeg kommen soep rond en bracht kruiken met water naar de tafels. “Voorzichtig!” riep oom Ezra. “Als je valt, ligt straks alles op de grond!”

Zelfs op de vloer van de herberg sliepen al mensen. Buiten stonden reizigers te wachten in de hoop dat er toch nog ergens een plekje vrij zou komen. Toen Tamar later water ging halen bij de put, zag ze bij de stadspoort een jongen zitten die ze nog nooit eerder had gezien.

Hij had een houten stok naast zich liggen en hield één been stijf vooruit. Mensen liepen hem gewoon voorbij. Een man botste zelfs tegen hem aan zonder iets te zeggen.

Tamar bleef staan. “Heb jij geen plek om te slapen?” vroeg ze. De jongen schudde zijn hoofd. “Niet als je langzaam loopt,” zei hij zacht.
Tamar haalde snel een stuk brood uit haar tas en gaf het aan hem. De jongen keek verbaasd op.
“Dank je,” zei hij.
“Ik heet Tamar.” “Ik ben Ruben.”
Net toen Tamar terug wilde lopen naar de herberg, keek ze omhoog. Boven Bethlehem stond een grote heldere ster. Ze had die ster nog nooit eerder gezien. Hij was veel helderder dan alle andere sterren. En zelfs Ruben keek er stil naar omhoog.

Werkvorm dag 1

Hoofdaccent: Advent en Kerstmis

Koppeling met verhaalfragment
In het verhaal is Bethlehem druk en vol. Tamar ziet Ruben, juist op een moment dat anderen hem niet opmerken. Advent begint met leren kijken: waar is licht nodig?

Activiteit
Laat de kinderen stil naar het licht van de adventskaars kijken. Vraag: Wie zag Tamar bij de poort? en Wie kun jij vandaag zien of helpen? Kinderen maken met hun handen een klein ‘lichtje’ voor zich en noemen één vriendelijk gebaar.

Benodigde materialen: Adventskaars of waxinelichtje/ledkaars

Tijdsduur: 10 minuten

VASTENACTIE

Dag 2 – dinsdag 1 december

Open het tweede vakje en lees daarna het verhaal.

Verhaal
Vertel het verhaal bij de afbeelding op het digibord.

Ruben helpt

De volgende dag was Bethlehem nog drukker. Bij de stadspoort duwden mensen tegen elkaar aan. Iedereen wilde tegelijk naar binnen. Soldaten riepen dat de mensen rustig moesten blijven, maar niemand luisterde goed. Plotseling begon een klein meisje hard te huilen. Een oude man struikelde bijna toen iemand tegen hem aan liep.

Tamar schrok. Maar nog harder schrok ze van Ruben. Want Ruben stond ineens op. Langzaam liep hij met zijn stok tussen de mensen door. “Rustig!” riep hij. “Niet zo duwen!” Tamar holde snel naar het huilende meisje toe voordat ze zou vallen. “Waar is je mama?” vroeg ze. Maar het meisje huilde alleen maar harder.

Even later kwam een vrouw zich angstig door de menigte duwen. “Mijn dochter!” riep ze opgelucht. Ze sloot het meisje stevig in haar armen. “Dank jullie wel,” zei ze. Langzaam werd het rustiger bij de poort.

Ruben ging weer moe tegen de muur zitten. Tamar keek hem verbaasd aan. “Waarom hielp je?” vroeg ze. Ruben haalde zijn schouders op. “Omdat niemand anders het deed.”
Even bleef het stil. Toen keek Ruben ineens omhoog. De ster stond er weer. Nog helderder dan gisteren. “Vreemd,” mompelde hij. “Wat?” vroeg Tamar. “Het lijkt alsof hij iedere avond groter wordt.” Tamar wilde iets terugzeggen, maar toen zag ze in de verte nieuwe reizigers aankomen.

Deze mensen kwamen niet met ezels. Ze kwamen op kamelen.

Gebed
Goede God,
help ons om elkaar elke dag een beetje te helpen.
Als iemand valt en pijn heeft,
als iemand verdrietig is
of als iemand alleen is en niemand heeft om mee te spelen.
Help ons om goed voor elkaar te zorgen.
Amen.

Werkvorm dag 2

Hoofdaccent: Omzien naar elkaar

Helpende handen
Koppeling met verhaalfragment
Ruben helpt terwijl hij zelf ook kwetsbaar is. De activiteit laat kinderen ervaren dat vrede begint met kleine daden van aandacht en hulp.

Activiteit
Geef voorbeelden van situaties waarin iemand hulp nodig heeft (bijvoorbeeld iemand die gevallen is, iemand die alleen staat of iemand die verdrietig kijkt). Vraag: Wat zou jij kunnen doen? Laat kinderen vertellen of voordoen hoe je iemand kunt helpen. Bespreek daarna: Hoe voelt het als iemand jou helpt?

Benodigde materialen: Geen

Tijdsduur: 10–12 minuten

VASTENACTIE

Dag 3 – woensdag 2 december

Open het derde vakje en lees daarna het verhaal.

Verhaal

Vertel het verhaal bij de afbeelding op het digibord.

Kamelen in Bethlehem

Die avond bleven Tamar en Ruben kijken naar de reizigers op de kamelen. De kamelen droegen zware kisten en kleine belletjes die zacht klingelden bij iedere stap. De mannen droegen lange mantels in mooie kleuren die Tamar nog nooit had gezien. “Wie zouden dat zijn?” fluisterde Tamar.

De volgende ochtend praatte bijna iedereen in Bethlehem over de reizigers. “Het zijn rijke mannen,” zei iemand op de markt. “Misschien zijn het koningen,” fluisterde een ander. Maar Tamar zag vooral iets anders. Iedere keer keken de mannen omhoog naar de ster.

Later bracht Tamar brood naar Ruben. “Ik hoorde iets op de markt,” zei Ruben zacht. “Wat dan?” vroeg Tamar nieuwsgierig. “Die mannen zouden op zoek zijn naar een nieuwe koning.” Tamar keek verbaasd op. “Maar er is toch al een koning?” Ruben keek weer omhoog naar de ster. “Misschien zoeken ze een andere koning.”

Even bleef het stil. Toen zei Ruben zacht: “Mijn opa vertelde vroeger verhalen over een bijzondere koning die ooit zou komen. Een koning die vrede brengt.”

“Hier? In Bethlehem?” vroeg Tamar verbaasd. Ruben knikte langzaam. “Misschien.” Nog voordat Tamar iets terug kon zeggen, klonk er hoefgetrappel op de weg. De reizigers vertrokken weer.

Maar één van hen keek nog één keer achterom. Recht naar Bethlehem. Recht naar de ster.

Werkvorm dag 3

Hoofdaccent: Advent en Kerstmis

Koppeling met verhaalfragment

De reizigers volgen een ster omdat zij geloven dat er iets nieuws begint. Ruben laat al iets van die vrede zien door te helpen. Zo verbindt het verhaal verwachting met doen.

Activiteit

Laat kinderen met hun vinger een denkbeeldige ster in de lucht tekenen. Vraag: Voor wie zou jij een ster willen zijn? Daarna tekenen ze op een klein blaadje een ster voor iemand die hulp of zorg nodig heeft.

Benodigde materialen: Kleine blaadjes, potloden/stiften

Tijdsduur: 10–15 minuten

VASTENACTIE

Dag 4 – donderdag 3 december

Open het vierde vakje en lees daarna het verhaal.

Verhaal

Vertel het verhaal bij de afbeelding op het digibord.

Jozef en Maria

Bethlehem werd voller en voller. Bij de herberg stonden mensen buiten te wachten met dekens, manden en slapende kinderen op hun arm. “Alles zit vol,” zei oom Ezra steeds opnieuw. Een vrouw met twee kleine kinderen vroeg zacht: “Alstublieft… alleen een warm plekje voor vannacht.” Maar oom Ezra schudde verdrietig zijn hoofd. Tamar vond het niet eerlijk.

Later zat ze naast Ruben bij de poort. “Waarom hebben sommige mensen nooit een fijne plek?” vroeg ze zacht. Ruben dacht lang na. “Omdat sommige mensen worden vergeten.”

De lucht werd langzaam donker. Boven Bethlehem brandde de ster alsof iemand een lamp aan de hemel had gehangen. Toen wees Ruben plotseling naar de weg. “Tamar… kijk.” Tussen de laatste reizigers liep een jonge man naast een ezel. Op de ezel zat een vrouw met een dikke mantel om zich heen. Zelfs van ver weg zag Tamar hoe moe de vrouw eruitzag.

Langzaam kwamen ze dichterbij. Recht naar de herberg van oom Ezra.

Werkvorm dag 4

Hoofdaccent: Omzien naar elkaar

Koppeling met verhaalfragment

Tamar merkt dat sommige mensen geen plek hebben en nauwelijks gezien worden. De activiteit helpt leerlingen nadenken over wie vandaag soms vergeten wordt.

Activiteit

Zet een lege stoel apart in de kring. Vraag de kinderen of ze iemand kennen die heel verdrietig is, of ziek, of alleen. Stel je voor dat diegene op de stoel gaat zitten. Wat zou je dan kunnen doen? Een knuffel geven, troosten of een hand vasthouden? Wat zou je dan zeggen?

Benodigde materialen: Eén lege stoel

Tijdsduur: 10 minuten

VASTENACTIE

Dag 5 – vrijdag 4 december

Open het vijfde vakje en lees daarna het verhaal.

Verhaal

Vertel het verhaal bij de afbeelding op het digibord.

Jozef en Maria

Die avond werd er zacht op de deur geklopt. Oom Ezra deed open. In de deuropening stonden dezelfde man en vrouw die Tamar eerder had gezien. “Goedenavond,” zei de man vriendelijk. “Mijn naam is Jozef. Dit is Maria.” Maria zag bleek van vermoeidheid. “Hebben jullie misschien een plekje voor ons?” vroeg Jozef.

Nog voordat oom Ezra antwoord gaf, zag Tamar hoe Maria even haar ogen sloot van moeheid. Oom Ezra keek verdrietig. “Het spijt me,” zei hij zacht. “Alles zit vol.”

Jozef keek even achterom naar de donkere straat. Overal gingen deuren dicht. “Desnoods een klein hoekje,” zei hij zacht. “Mijn vrouw heeft rust nodig.” Tamar voelde een knoop in haar buik. Heel even leek oom Ezra te twijfelen. Maar toen schudde hij opnieuw zijn hoofd. “Er is geen plek meer.”

Jozef knikte langzaam. Voorzichtig draaide hij de ezel om. Maria zei niets. Ze zag er alleen verschrikkelijk moe uit.

Tamar keek hen na terwijl ze langzaam verder liepen door de donkere straat. En plotseling besefte ze iets. Deze mensen moesten buiten slapen. Maar dat kon toch helemaal niet?

Gebed

Goede God,
Jozef en Maria zochten een plaats om te rusten.
Help ons om ruimte te maken voor anderen.
Niet alleen met een stoel of een plek,
maar ook met aandacht en vriendelijkheid.
Laat ons mensen welkom laten voelen,
zoals U ieder mens welkom heet.
Amen.

Werkvorm dag 5

Hoofdaccent: Advent en Kerstmis

Koppeling met verhaalfragment

Jozef en Maria worden afgewezen terwijl zij hulp nodig hebben. De activiteit laat leerlingen nadenken over gastvrijheid en ruimte maken voor een ander.

Activiteit

Maak een kring. Vraag: “Hoe kun je laten merken dat iemand welkom is?” Laat kinderen dit uitbeelden zonder woorden: een glimlach, ruimte maken, zwaaien, helpen dragen.

Benodigde materialen: Geen

Tijdsduur: 10–15 minuten

VASTENACTIE

Dag 6 – maandag 7 december

Open het zesde vakje en lees daarna het verhaal.

Adventstekst bij het aansteken van de tweede kaars

We steken de tweede adventskaars aan.
Twee lichtjes branden.
Hoop wordt groter.
Soms begint iets moois niet in een paleis,
maar op een eenvoudige plek waar iemand zegt:
“Kom maar binnen.”

Verhaal

Vertel het verhaal bij de afbeelding op het digibord.

De oude stal

Die nacht kon Tamar niet slapen. Steeds moest ze denken aan Maria, de vermoeide vrouw op de ezel. Buiten floot de wind langs het dak van de herberg. Op straat lagen mensen dicht tegen elkaar onder dekens om warm te blijven. Tamar draaide zich nog eens om onder haar deken.

Toen kreeg ze ineens een idee. Achter de herberg stond een oude stal. Vroeger stonden daar de dieren van oom Ezra. Nu lag er alleen nog stro en oude manden. Het was er niet mooi… maar wel droog en uit de wind.

Tamar sprong uit bed, trok snel haar jas aan en glipte naar buiten. De lucht was ijskoud. Boven Bethlehem schitterde de ster helder tussen alle andere sterren. Tamar liep haastig naar de stal en duwde voorzichtig de houten deur open. Het rook naar stro en dieren. Niet warm. Maar beter dan buiten.

Tamar keek de donkere straat af. “Als ze nog in Bethlehem zijn…” fluisterde ze. Precies op dat moment hoorde ze een ezel balken. Heel dichtbij. Uit het donker kwamen Jozef en Maria langzaam dichterbij.

Tamar rende naar hen toe. “Ik weet misschien een plek,” zei ze snel. Jozef keek verbaasd op. “Echt waar?” Tamar knikte en wees naar de stal. Maria glimlachte moe. “Dank je,” fluisterde ze zacht. Samen liepen ze naar binnen. En terwijl Jozef voorzichtig een heel klein lampje aanstak, keek Tamar omhoog naar de ster. Het leek bijna alsof die precies boven de stal stond.

VASTENACTIE

Werkvorm dag 6
Hoofdaccent: Advent en Kerstmis

Koppeling met verhaalfragment
Tamar ziet een probleem en doet iets. Ze ontdekt dat een kleine daad van zorg veel verschil kan maken voor een ander.

Activiteit
Laat kinderen met hun handen een dakje boven hun hoofd maken. Vraag: Wanneer voel jij je veilig? Daarna noemen ze één manier waarop zij iemand anders een veilig gevoel kunnen geven.

Eventueel: Wat heeft een baby nodig om veilig te kunnen groeien? (warmte, eten, slaap, een lieve mama, hulp van andere mensen). Vertel dat in Nederland veel moeders tijdens de zwangerschap en geboorte hulp krijgen van bijvoorbeeld een verloskundige of arts. Niet overal in de wereld is die hulp vanzelfsprekend. Sommige moeders hebben minder toegang tot zorg en begeleiding. Daarom zijn er ook plekken waar mensen samenwerken om moeders en baby's te helpen. Vertel daarna dat in Safa, een plaats in Afrika, mensen samenwerken om moeders en baby's veilig te helpen.

Benodigde materialen: Link naar landingspagina op Adventsactie.nl

Tijdsduur: 10 minuten

VASTENACTIE

Dag 7 – dinsdag 8 december

Open het zevende vakje en lees daarna het verhaal.

Verhaal
Vertel het verhaal bij de afbeelding op het digibord.

Een warme lamp

De volgende avond bracht Tamar dekens naar de stal. Binnen was het donker en koud. Alleen het kleine lampje van Jozef brandde zachtjes. Maria zat in het stro met haar handen om haar buik heen. Ze glimlachte vriendelijk toen Tamar binnenkwam.

“Wat lief dat je helpt,” zei ze zacht. Tamar ging naast haar zitten. “Bent u erg moe?” Maria knikte. “De reis was lang.” Buiten hoorde Tamar stemmen van reizigers en soldaten op straat. Bethlehem bleef druk en onrustig.

Toen keek Tamar naar het kleine lampje. Het gaf bijna geen licht. Ineens moest ze denken aan de oude olielamp van oom Ezra. Die gaf veel warmer licht. Tamar wist precies waar die stond. Even later sloop ze naar de voorraadkamer van de herberg. Tussen oude kruiken vond ze de lamp. Maar net toen ze hem wilde pakken, hoorde ze een stem achter zich. “Wat doe jij daar?” Tamar schrok. Oom Ezra stond in de deuropening.

Tamar keek naar de grond. Toen vertelde ze alles. Over Maria. Over de stal. En over hoe moe Maria was. Heel lang zei oom Ezra niets. Toen zuchtte hij diep. Hij pakte een kruik olie van de plank en gaf die aan Tamar. “Neem maar mee,” zei hij zacht. Even later brandde de oude lamp warm en helder in de stal. Maria glimlachte.

En Tamar vond dat de stal ineens veel gezelliger voelde.

Gebed van de week
Goede God,
Dank U voor mensen die licht brengen, zoals Tamar en haar oom Ezra.
Help ons om te zien waar iemand warmte, aandacht of hulp nodig heeft.
Maak ons bereid om te delen van wat wij hebben,
zodat ook anderen kunnen groeien in hoop.
Amen.

Werkvorm dag 7

Hoofdaccent: Advent en Kerstmis

Koppeling met verhaalfragment
Tamar ontdekt dat licht mooier wordt wanneer je het deelt. Ook oom Ezra helpt mee. Samen maken zij de stal warmer en gastvrijer.

Activiteit
Geef een complimentenrondje. Eén kind noemt iets aardigs over een klasgenoot. Zo gaat het ‘licht’ de kring rond.

Benodigde materialen: Geen

Tijdsduur: 10 minuten

VASTENACTIE

Dag 8 – woensdag 9 december

Open het achtste vakje en lees daarna het verhaal.

Verhaal

Vertel het verhaal bij de afbeelding op het digibord.

Soldaten

De volgende ochtend werd Tamar wakker van hard gebons op de deur van de herberg. Soldaten! “Maak plaats!” riepen ze. Belangrijke boodschappers uit Rome kwamen eraan. Mensen schrokken wakker. Kinderen begonnen te huilen. Een oude vrouw probeerde uit te leggen dat haar kleinzoon ziek was. Maar de soldaten luisterden niet. “Vooruit!” riepen ze. Arme reizigers moesten naar buiten. Tamar voelde zich verdrietig. Ruben stond stil naast haar. “Soldaten denken vaak niet aan arme mensen,” zei hij zacht.

Later liep Tamar snel naar de stal. Binnen zat Maria stil in het stro. Jozef liep onrustig heen en weer. “Is alles goed?” vroeg Tamar. Jozef probeerde te glimlachen. “Jawel,” zei hij. Maar precies op dat moment kneep Maria ineens haar ogen dicht. Ze hield haar buik stevig vast. Jozef keek geschrokken op. “Tamar,” fluisterde hij. “Ik denk dat het niet lang meer duurt voor de baby komt.”

Buiten waaide de wind langs de stal. En boven Bethlehem schitterde de ster helder in de avondlucht.

Werkvorm dag 8

Hoofdaccent: Omzien naar elkaar

Koppeling met verhaalfragment

Tamar ziet dat niet iedereen gelijk wordt behandeld. Sommige mensen krijgen voorrang, terwijl anderen juist hulp nodig hebben.

Activiteit

Maak twee stapels van bijvoorbeeld blokken of potloden neer: één grote en één kleine. Vraag: Is dit eerlijk verdeeld? Bespreek daarna wat eerlijk delen betekent.

Benodigde materialen: Blokken, potloden of ander klassikaal materiaal

Tijdsduur: 10 minuten

VASTENACTIE

Dag 9 – donderdag 10 december

Open het negende vakje en lees daarna het verhaal.

Verhaal

Vertel het verhaal bij de afbeelding op het digibord.

De lamp brandt

Het hele weekend dacht Tamar aan Maria. Op maandagavond liep ze meteen naar de stal. De oude lamp van oom Ezra brandde warm en zacht. De schaduwen dansten over de muren van de stal. Maria glimlachte toen Tamar binnenkwam. “Wat fijn licht,” zei ze zacht. Tamar ging naast Ruben zitten, die ook gekomen was. Heel even was het rustig in de stal.

Buiten hoorde je nog steeds mensen praten op straat. Soms klonk er geroep van soldaten bij de stadspoort. Maar hier binnen voelde het veilig. Tamar keek naar Maria. Ze zag er moe uit, maar ook rustig. “Denkt u dat de baby vannacht komt?” vroeg Tamar zacht. Maria glimlachte voorzichtig. “Misschien.”

Ruben keek naar de lamp. “Deze stal lijkt nu helemaal niet meer donker,” zei hij. Tamar keek omhoog naar de ster buiten. Die schitterde helderder dan ooit. En ineens kreeg Tamar een warm gevoel vanbinnen. Alsof er iets bijzonders ging gebeuren.

Werkvorm dag 9

Hoofdaccent: Advent en Kerstmis

Koppeling met verhaalfragment

De lamp verandert de sfeer in de stal. Het verhaal laat zien dat licht een teken kan zijn van hoop, veiligheid en Gods nabijheid.

Activiteit

Laat de kinderen één minuut stil zijn. Kijk samen naar de kaars of het lampje op de adventskrans. Vraag daarna: Hoe voelde die stilte? en Wat hoor je allemaal als het stil is? En: Waarom is het zo fijn dat er een lichtje brandt?

Benodigde materialen: Kaars, ledkaars of lampje

Tijdsduur: 10 minuten

VASTENACTIE

Dag 10 – vrijdag 11 december

Open het tiende vakje en lees daarna het verhaal.

Verhaal
Vertel het verhaal bij de afbeelding op het digibord.

Nathan de herder

Buiten Bethlehem zaten herders bij hun schapen op de heuvels. Eén van hen heette Nathan. Nathan was oud en vriendelijk. Zijn baard was bijna wit en hij kende bijna alle sterren aan de hemel. Vaak keek hij 's nachts omhoog terwijl de andere herders sliepen. "Die ster is bijzonder," zei Nathan zacht. De jongste herder lachte een beetje. "Het is gewoon een ster." Maar Nathan schudde langzaam zijn hoofd. "Nee," zei hij. "Ik denk dat er iets bijzonders gaat gebeuren."

De herders zaten dicht bij het vuur terwijl de wind over de heuvels waaide. Schapen lagen rustig in het gras. "Ik heb Bethlehem nog nooit zo vol gezien," zei één van de herders. "Overal slapen mensen buiten," zei een ander. Nathan keek opnieuw omhoog. De ster leek steeds helderder te worden. Bijna alsof hij dichterbij kwam.

Toen werd het ineens stil op de heuvel. Zelfs de schapen bewogen niet meer. De wind ging liggen. "Nathan…" fluisterde iemand. Maar Nathan bleef alleen maar naar de hemel kijken. En precies op dat moment begon het licht boven Bethlehem te veranderen.

Gebed van de week
Goede God,
Soms voelen mensen zich klein,
vergeten of niet belangrijk.
Dank U dat U kijkt met andere ogen.
U ziet mensen die anderen voorbijlopen.
Help ons om ook zo te kijken:
met aandacht, met respect
en met een open hart.
Amen.

Werkvorm dag 10

Hoofdaccent: Advent en Kerstmis

Koppeling met verhaalfragment
Nathan denkt dat er iets bijzonders gaat gebeuren. Dat past bij het komende kerstverhaal.

Activiteit
Laat kinderen hun handen boven hun ogen houden alsof ze over de heuvels kijken. Vraag: Vraag: Wat zou Nathan 's nachts allemaal zien? en Wat zou hij horen? Laat kinderen vertellen wat zij denken dat er gaat gebeuren.

Benodigde materialen: Geen

Tijdsduur: 10–15 minuten

VASTENACTIE

Dag 11 – maandag 14 december

Open het elfde vakje en lees daarna het verhaal.

Adventstekst bij het aansteken van de derde kaars
Drie lichtjes branden.
Steeds dichter komen we bij Kerstmis.
God brengt licht waar mensen bang zijn.
God brengt hoop waar mensen wachten.
Zijn licht mag ook door ons heen schijnen.

Verhaal
Vertel het verhaal bij de afbeelding op het digibord.

Licht in de nacht

Weten jullie nog dat het licht bij de herders leek te veranderen?

Plotseling werd de hele heuvel waarop ze zaten helemaal verlicht. Veel helderder dan maanlicht. De herders schrokken. De schapen sprongen dicht tegen elkaar aan.

“Nathan…” fluisterde één van de herders bang. Niemand wist wat er gebeurde. Het licht werd steeds groter. Later zouden de herders zeggen dat het voelde alsof er engelen waren. Alsof de hemel begon te zingen.

Toen hoorden ze een stem. Niet hard. Niet boos. Maar vriendelijk en duidelijk. “Wees niet bang.” Alle herders luisterden ademloos. “In Bethlehem is een bijzonder kind geboren.” Nathan voelde kippenvel op zijn armen. Het leek alsof de woorden diep in zijn hart terechtkwamen. De jongste herder keek met grote ogen om zich heen. “Hoorden jullie dat ook?” fluisterde hij.
Niemand antwoordde. Iedereen luisterde alleen maar. Toen leek het alsof overal om hen heen muziek klonk. Mooier dan ze ooit hadden gehoord.

Nathan sprong overeind. “Kom!” riep hij. “We moeten naar Bethlehem!” En alle herders begonnen te rennen door de nacht.

Werkvorm dag 11

Hoofdaccent: Advent en Kerstmis

Koppeling met verhaalfragment
De herders ervaren hoe licht angst en onzekerheid kan verdrijven.

Activiteit
Bewegingsspel. De klas is “nacht”. Kinderen lopen langzaam door het lokaal. Wanneer de leerkracht zegt: “Licht!”, blijven ze stilstaan en maken ze met hun armen een grote stralende ster.

Benodigde materialen: Geen

Tijdsduur: 5–10 minuten

Dag 12 – dinsdag 15 december

Open het twaalfde vakje en lees daarna het verhaal.

Verhaal

Vertel het verhaal bij de afbeelding op het digibord.

De baby

Die nacht kwam Ruben Tamar halen. “Kom snel,” fluisterde hij. Samen liepen ze door de koude straat naar de stal. Het licht van de oude lamp scheen warm door het raam van de houten deur. Heel voorzichtig deed Tamar de deur open.

Binnen was het stil. Geen onrustige stemmen meer. Alleen het zachte knetteren van de lamp. Toen hoorde Tamar een klein geluid. Een baby. Maria hield een piepklein kindje in haar armen. Jozef glimlachte blij. Tamar bleef stokstijf staan kijken. De baby was zo klein. Zo kwetsbaar. En toch voelde het alsof er iets heel bijzonders was gebeurd.

Maria wikkelde het kindje in warme doeken. Daarna legde ze hem voorzichtig in de voerbak. Het leek bijna een wiegje.

Ruben kwam stil naast Tamar staan. Niemand zei iets. Zelfs buiten leek Bethlehem opeens stiller geworden.

Toen klonk plotseling geroep buiten. Stemmen kwamen snel dichterbij. En voetstappen renden naar de stal.

Werkvorm dag 12

Hoofdaccent: Advent en Kerstmis

Koppeling met verhaalfragment

Jezus komt als kwetsbare baby ter wereld. Ook vandaag hebben baby's en moeders zorg en bescherming nodig.

Activiteit

Laat kinderen een denkbeeldige baby vasthouden. Wat doe je voorzichtig? Hoe laat je zien dat iemand belangrijk is? Daarna maken ze met hun handen een beschermend hartje. Vertel daarna dat niet alle moeders en baby’s dezelfde zorg krijgen. In Nederland kunnen moeders tijdens een zwangerschap bijvoorbeeld naar een verloskundige en naar het ziekenhuis als dat nodig is. Op sommige plekken in de wereld is die zorg moeilijker bereikbaar. In Safa, een plaats in de Centraal-Afrikaanse Republiek, kunnen zwangere vrouwen vaak helemaal niet naar een dokter. Gelukkig zijn er wel andere mensen die zwangere vrouwen en moeders helpen om veilig voor hun baby te zorgen.

Vraag: “Waarom is het belangrijk dat moeders en baby’s goed geholpen worden?”

Benodigde materialen: Link naar een landingspagina op vastenactie.nl met informatie op het niveau van scholen over het project in Safa.

Tijdsduur: 10 minuten

VASTENACTIE

Dag 13 – woensdag 16 december

Open het dertiende vakje en lees daarna het verhaal.

Verhaal

Vertel het verhaal bij de afbeelding op het digibord.

De herders komen

De deur van de stal ging open. Daar stonden de herders. Buiten adem van het rennen. Hun jassen zaten vol stof van de heuvels. “We zagen een groot licht,” vertelde één van hen hijgend. “En we hoorden stemmen in de nacht,” zei een ander. Nathan liep langzaam naar voren. Toen hij de baby zag, bleef hij stilstaan. Heel voorzichtig knielde hij neer. De andere herders deden hetzelfde. Niemand zei nog iets. Zelfs Ruben bleef stil kijken naar het kindje in de voerbak.

Maria haalde het kindje eruit en hield de baby dicht tegen zich aan. Jozef stond glimlachend naast haar. Nathan kreeg tranen in zijn ogen. “Dit kind brengt vrede,” fluisterde hij.

Tamar keek om zich heen. Naar de oude stal. Naar de herders. Naar Ruben. En naar de kleine baby. Het voelde alsof deze stal ineens de belangrijkste plek van heel Bethlehem was geworden.

Werkvorm dag 13

Hoofdaccent: Advent en Kerstmis

Koppeling met verhaalfragment

De herders blijven niet zitten, maar komen in beweging wanneer zij het goede nieuws horen.

Activiteit

Volg de ster. De leerkracht maakt met tape of pijlen op de grond een eenvoudig spoor door het lokaal. De kinderen volgen de ster als herders op weg naar de stal. Aan het einde komen ze samen bij de kaars of kerststal. Zing, als je wilt, samen een kerstliedje voor het pasgeboren kindje.

Benodigde materialen: Kaars/ledkaars of kerststalafbeelding

Tijdsduur: 10 minuten

VASTENACTIE

Dag 14 – donderdag 17 december

Open het veertiende vakje en lees daarna het verhaal.

Verhaal

Vertel het verhaal bij de afbeelding op het digibord

Ruben komt dichterbij

Na het weekend kwamen steeds meer mensen kijken bij de stal. Sommigen wilden de baby zien.

Anderen wilden alleen de grote ster bekijken. Maar Ruben bleef steeds dicht bij de deur staan. Alsof hij niet naar binnen durfde. Tamar liep naar hem toe. “Kom maar,” zei ze zacht. Ruben schudde zijn hoofd. “Misschien is hier alleen plek voor belangrijke mensen.”

Tamar keek verbaasd. “Maar kijk dan eens goed.” Ze wees naar de herders met hun oude mantels. Naar de eenvoudige stal. En naar Maria die vriendelijk glimlachte naar iedereen.

“Volgens mij,” fluisterde Tamar, “is hier juist plek voor mensen die vaak vergeten worden.”

Ruben keek naar de baby. Toen zette hij heel langzaam een stap naar voren. Maria keek hem aan en glimlachte warm. Niet vluchtig. Maar alsof ze hem echt zag. En voor het eerst sinds Tamar hem kende, glimlachte Ruben terug.

Werkvorm dag 14

Hoofdaccent: Omzien naar elkaar

Koppeling met verhaalfragment

Ruben twijfelt of hij welkom is. Het verhaal laat zien dat de geboorte van Jezus juist voor iedereen bedoeld is.

Activiteit

Leg een kussen of stoel buiten de kring. Vertel: Dit is Ruben. Hij weet niet zeker of hij erbij hoort. Eén kind mag Ruben spelen en buiten de kring staan. De andere kinderen bedenken samen hoe ze kunnen laten merken dat iemand welkom is (bijvoorbeeld een plekje maken, een hand geven, iemand uitnodigen). Daarna mag Ruben in de kring komen. Bespreek: Hoe voelt het als iemand zegt: kom erbij?

Benodigde materialen: Een stoel of kussen

Tijdsduur: 10 minuten

VASTENACTIE

Dag 15 – vrijdag 18 december

Open het vijftiende vakje en lees daarna het verhaal.

Verhaal

Vertel het verhaal bij de afbeelding op het digibord

De wijzen

Die avond hoorde Tamar opnieuw bellen klingelen.

Kamelen! De rijke reizigers uit het oosten waren teruggekomen. Langzaam liepen ze naar de stal. Hun mantels bewogen in de koude avondwind. De oudste man keek eerst lang naar de ster boven Bethlehem. Daarna bukte hij om de lage stal binnen te gaan.

Binnen werd het stil. Heel stil. De reizigers knielden neer bij de baby. Toen maakten ze hun kisten open. Daarin zaten prachtige geschenken. Zelfs een cadeau van goud. Tamar had nog nooit zulke mooie dingen gezien. Maar de reizigers keken bijna niet naar hun schatten. Ze keken alleen naar het kindje. Alsof ze eindelijk gevonden hadden wat ze zochten.

Gebed van de week

Jezus,
bij Uw geboorte was iedereen welkom:
herders, reizigers, kinderen en mensen die weinig hadden.
Help ons om niemand buiten te sluiten.
Maak ons vriendelijk,
gastvrij
en moedig genoeg om een ander erbij te vragen.
Amen.

Werkvorm dag 15

Hoofdaccent: Advent en Kerstmis

Koppeling met verhaalfragment

De stal wordt een plek waar iedereen welkom is. Zelfs rijke mensen van ver weg. Iedereen hoort erbij. Dat laat iets zien van Gods liefde voor alle mensen.

Activiteit

Maak samen een levende kerststal in de hoek van de klas. Een paar kinderen spelen Maria, Jozef, herders en wijzen. Kijk met de andere kinderen naar hoe ze het verhaal uitbeelden en laat ze vertellen wat ze zien. Eventueel doe je dit twee keer, zodat meer kinderen aan bod komen.

Benodigde materialen: Geen

Tijdsduur: 10–15 minuten

VASTENACTIE

Dag 16 – maandag 21 december

Open het zestiende vakje en lees daarna het verhaal.

Adventstekst bij het aansteken van de vierde kaars

Vier lichtjes branden.
Bijna is het Kerstmis.
Het licht van God komt dichtbij.
Niet alleen voor sommige mensen,
maar voor iedereen.
Laten wij ons hart openen
voor elkaar en voor Hem.

Verhaal

Vertel het verhaal bij de afbeelding op het digibord

Een nieuw verhaal

In heel Bethlehem werd over de baby gepraat. Over de herders. Over de ster. De engelen. En over de reizigers uit het oosten.

Niet iedereen geloofde de verhalen. Maar steeds meer mensen kwamen kijken bij de stal achter de herberg. Tamar zat buiten naast Ruben. “Denk je dat mensen dit later nog weten?” vroeg ze zacht. Ruben keek naar de hemel. “Ik denk het wel.” Binnen begon de baby zacht te huilen. Maria pakte hem op en begon rustig te zingen. Zelfs Ruben moest glimlachen. Buiten werd het langzaam donker.

De ster schitterde nog steeds boven Bethlehem. En Tamar dacht aan alles wat er gebeurd was. Aan de arme reizigers. Aan Ruben. Aan Maria en Jozef. Misschien begon een bijzonder verhaal juist op een plek waar bijna niemand keek.

Werkvorm dag 16

Hoofdaccent: Advent en Kerstmis

Koppeling met verhaalfragment

Het kerstverhaal begint niet op een bijzondere of rijke plek, maar in een eenvoudige stal. Daar komen mensen samen: Maria, Jozef, de herders en later ook anderen. Iedereen mag erbij horen.

Activiteit

Maak een grote kring. Geef een ster (papieren ster of denkbeeldige ster) rond. Wie de ster krijgt noemt één klasgenoot die fijn heeft geholpen, gedeeld heeft of aardig is geweest.

Benodigde materialen: Papieren ster (optioneel)

Tijdsduur: 10 minuten

VASTENACTIE

Dag 17 – dinsdag 22 december

Open het zeventiende vakje en lees daarna het verhaal.

Verhaal

Vertel het verhaal bij de afbeelding op het digibord

De lamp van oom Ezra

Die avond kwam oom Ezra naar de stal. Hij bleef een tijdje stilstaan en keek. Naar Maria. Naar Jozef. Naar de baby. En naar alle mensen die langskwamen. Toen wees hij naar de oude lamp. “Die lamp heeft goed geholpen,” zei hij zacht.

Tamar knikte. “Hij maakt alles warm.” Ezra glimlachte. “Een lamp heeft maar één taak.” “Welke dan?” vroeg Ruben nieuwsgierig. Ezra dacht even na. “Licht geven aan mensen die het nodig hebben.”

Tamar keek naar Ruben. Toen naar Maria met de baby. En ineens begreep ze wat oom Ezra bedoelde. Soms hebben mensen geen groot paleis nodig. Soms hebben ze alleen iemand nodig die een beetje licht geeft.

Werkvorm dag 17

Hoofdaccent: Omzien naar elkaar

Koppeling met verhaalfragment

Mensen brengen geschenken naar de stal. Het verhaal nodigt uit om na te denken over wat je zelf kunt geven aan anderen.

Activiteit

Teken op een klein briefje een cadeau zonder lint of doos. In het cadeau teken je iets dat je kunt geven: een glimlach, hulp, een knuffel, een tekening. Hang de briefjes samen op.

Bespreek daarna: “Wie helpt een baby als die iets nodig heeft?” en “Wie helpt een mama als zij een baby krijgt?” Laat kinderen voorbeelden noemen (bijvoorbeeld een dokter, verpleegkundige, verloskundige, familie of buren). Vertel dat niet overal ter wereld zulke hulp zo dichtbij is. In Safa, een plaats in de Centraal-Afrikaanse Republiek, helpen mensen moeders en baby’s om veilig voor elkaar te zorgen. Zij brengen net als de lamp van oom Ezra licht voor anderen.

Benodigde materialen: Papier en stiften/potloden

Tijdsduur: 10–15 minuten

VASTENACTIE

Dag 18 – woensdag 23 december

Open het achttiende vakje en lees daarna het verhaal.

Verhaal
Vertel het verhaal bij de afbeelding op het digibord

Het licht blijft

Nog voor de zon opkwam, maakte Jozef de ezel klaar. Het was tijd om verder te reizen. Bethlehem lag stil in het vroege ochtendlicht. Maria hield de baby dicht tegen zich aan.

Tamar voelde zich verdrietig. “Moeten jullie echt weg?” vroeg ze zacht. Jozef knikte vriendelijk. “Maar we vergeten jullie nooit.” Toen kwam oom Ezra naar voren. In zijn handen hield hij de oude lamp. Dezelfde lamp die al die nachten in de stal had gebrand. “Neem deze mee,” zei hij.

Jozef keek verrast op. “Echt?” Ezra knikte. “Licht moet je delen.” Heel voorzichtig pakte Jozef de lamp aan. Daarna liepen hij en Maria langzaam de weg af. De ezel stapte rustig verder door de ochtendmist.

Tamar en Ruben keken hen na tot ze bijna niet meer te zien waren. Boven Bethlehem begon de ster langzaam te verdwijnen in het ochtendlicht. Maar Tamar wist zeker: het warme licht van die nacht zou altijd blijven.

Werkvorm dag 18

Hoofdaccent: Advent en Kerstmis

Koppeling met verhaalfragment
Licht is niet iets voor jou alleen, licht is iets om te delen. We moeten er zijn voor elkaar.

Activiteit
Lichtdoorgeefspel. De leerkracht doet alsof hij/zij een klein lichtje vasthoudt en geeft dit door aan een kind. Ieder kind noemt bij het doorgeven een woord dat bij Kerstmis hoort.

Benodigde materialen: Geen

Tijdsduur: 10–15 minuten

VASTENACTIE

Dag 19 – donderdag 24 december

Laatste schooldag voor Kerstmis

De ster staat boven Bethlehem. Tamar, Ruben, Maria, Jozef, de herders en alle bezoekers zijn samen rond het kind. Wat begon met een overvolle stad, eindigt bij een plek vol licht, hoop en vrede.

Bij het laatste vakje ontmoeten we alle mensen uit het verhaal nog één keer. Het is Kerstmis!

Kijk er nog eens naar als je samenkomt voor een kerstontbijt of voordat je naar de kerstviering gaat. Fijn dat je deze Advent samen met ons op weg wilde zijn.

Zalig Kerstmis!

Afsluitend kerstgebed
Goede God,
Dank U voor het licht van Kerstmis.
Dank U dat we in het verhaal hebben gehoord
over mensen die elkaar helpen,
voor elkaar zorgen en niemand vergeten.
Help ons om ook goed voor elkaar te zijn,
om te delen, te helpen
en een lichtje te zijn voor anderen.
Zalig Kerstmis allemaal!
Amen.

Werkvorm dag 19

Hoofdaccent: Advent en Kerstmis

Koppeling met verhaalfragment
Het verhaal komt samen rond Jezus. Tegelijk kijken de kinderen terug hoeveel kleine gebaren van aandacht, hulp en vriendelijkheid verschil kunnen maken.

Activiteit
Maak samen een grote sterrenhemel. Elk kind krijgt een ster waarop het tekent of schrijft welk lichtpuntje het wil bewaren uit het verhaal: iemand helpen, aardig zijn, delen of iemand erbij laten horen. Alle sterren worden opgehangen rondom een afbeelding van de kerststal.

Benodigde materialen: Papier, schaar, stiften, plakband

Tijdsduur: 15 minuten

VASTENACTIE

De adventskalender afronden voor de kerstvakantie

Is donderdag 17 of vrijdag 18 december jullie laatste schooldag? Dan kun je de verkorte route kiezen. Je opent het luikje van die dag, leest het slot van het kerstverhaal in het kort voor en sluit samen af met het kerstgebed.

De vierde adventskaars
Je kunt de vierde adventskaars op jullie laatste schooldag met je klas aansteken, vóór je het luikje van die dag opent. Je kunt de kaars ook aansteken tijdens de kerstviering met de hele school.

Bij het aansteken kun je deze woorden lezen:

Vier lichtjes branden.
Bijna is het Kerstmis.
Het licht van God komt dichtbij.
Niet alleen voor sommige mensen,
maar voor iedereen.
Laten wij ons hart openen
voor elkaar en voor Hem.

Zo volg je de verkorte route:

- **Donderdag 17 december:** Open luikje 14 en lees ‘Ruben komt dichterbij’. Lees daarna ‘De wijzen in het kort’ en ‘Het slot van het verhaal’.

- **Vrijdag 18 december**: Open luikje 15 en lees ‘De wijzen’. Ga daarna meteen verder met ‘Het slot van het verhaal’.

De wijzen in het kort
Die avond hoort Tamar belletjes rinkelen. Daar zijn de kamelen weer! Op de kamelen zitten reizigers uit het oosten. Ze heten de wijzen. Ze hebben een lange reis gemaakt. Ze volgen een heldere ster, omdat ze denken dat die hun de weg wijst naar een pasgeboren koning.
De ster brengt hen bij de stal. Daar knielen ze neer bij Jezus. Ze maken hun kisten open en geven hem mooie cadeaus. Er is zelfs een cadeau van goud! Maar de reizigers kijken vooral naar het kindje. Ze hebben gevonden wie ze zochten.

Het slot van het verhaal
In heel Bethlehem praten mensen over het kindje in de stal. Tamar zit buiten naast Ruben. ‘Denk je dat mensen dit later nog weten?’ vraagt ze. ‘Ik denk het wel,’ zegt Ruben. Dan horen ze de baby huilen. Maria pakt hem op en begint zachtjes te zingen. Ruben glimlacht.
Ook oom Ezra komt kijken. Hij wijst naar de oude lamp die in de stal brandt. ‘Een lamp heeft maar één taak,’ zegt hij. ‘Welke dan?’ vraagt Ruben. ‘Licht geven aan mensen die het nodig hebben,’ zegt oom Ezra.
Als Maria en Jozef met Jezus verder reizen, geeft oom Ezra hun de lamp mee. ‘Licht moet je delen,’ zegt hij. Tamar en Ruben kijken hen na. Het wordt langzaam ochtend. De ster is bijna niet meer te zien. Maar Tamar weet zeker dat ze het warme licht in de stal nooit zal vergeten.

Bid samen het kerstgebed
Goede God,
Dank U voor het licht van Kerstmis.
Dank U dat we in het verhaal hebben gehoord
over mensen die elkaar helpen,
voor elkaar zorgen en niemand vergeten.
Help ons om ook goed voor elkaar te zijn,
om te delen, te helpen
en een lichtje te zijn voor anderen.
Zalig Kerstmis allemaal!
Amen.